

บทที่ 4

แนวทางการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

4.1 การสังเกตสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในเบื้องต้น

- 1) สถานที่จำหน่าย เช่น สินค้าแบรนด์เนมจะมีสถานที่จำหน่ายที่แน่นอนในห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้า จะไม่นำมาวางจำหน่ายข้างถนน หรือร้านในตลาดนัด เป็นต้น
- 2) คุณภาพสินค้า เช่น สินค้าของจริงจะมีคุณภาพดี แข็งแรงทนทาน มีใบรับประกันคุณภาพของสินค้า มีที่อยู่ติดต่อได้ชัดเจน
- 3) ราคาสินค้า หากราคาสินค้าต่ำกว่าปกติมาก ก็น่าสงสัยว่าจะเป็นสินค้าของปลอมมากกว่าสินค้าของจริง

4.2 แนวทางปฏิบัติเบื้องต้นในการตรวจสอบพื้นที่ที่น่าสงสัยว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

- 1) กำหนดเป้าหมายที่จะไปทำการตรวจสอบว่าเป็นพื้นที่สีแดง สีเหลือง หรือพื้นที่ทั่วไป โดยสำรวจจำนวนตลาด ตลาดนัด ย่านการค้า ศูนย์การค้า ซึ่งน่าสงสัยว่าจะจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และจัดทำแผนการสำรวจตลาดในแต่ละเดือน/ปี
- 2) ประสานตัวแทนเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาที่ประจำอยู่ในพื้นที่ให้ไปร่วมตรวจสอบด้วย (ถ้ามี)
- 3) ทำการศึกษาเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ที่มีการละเมิดสูงว่า มีเครื่องหมายการค้าอะไร เครื่องหมายการค้ามีลักษณะอย่างไร หรือเป็นสินค้าประเภทใดบ้าง
- 4) ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจไปร่วมตรวจสอบด้วย หากร้านหรือแผงใดปิด หรือใช้ผ้าคลุมไว้ให้สันนิษฐานว่าเป็นร้าน/แผงที่น่าสงสัยว่าจะจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
- 5) มอบหมายเจ้าหน้าที่ไปตรวจตลาด โดยจะประสานหน่วยงานอื่นๆ ร่วมปฏิบัติงานด้วยก็ได้
- 6) ทำแผนที่ตลาด และร้าน/แผงค้า โดยระบุจำนวนร้าน/แผงและประเภทสินค้าที่น่าสงสัยว่าจะจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามีจำนวนกี่ราย
- 7) จัดทำตารางเปรียบเทียบจำนวนร้าน/แผงที่น่าสงสัยว่าจะละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในแต่ละในครั้งว่ามีจำนวนร้าน/แผงที่น่าสงสัยว่าจะละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่ม/ลด จากการสำรวจในครั้งก่อนๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานป้องปรามต่อไป
- 8) รายงานกรมทรัพย์สินทางปัญญาตามแบบฟอร์มรายงานผลการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการตรวจสอบพื้นที่ที่น่าสงสัยว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

4.3 แนวทางเบื้องต้นในการประสานการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

1) ตรวจสอบข้อมูลก่อนว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทใด เช่น ลิขสิทธิ์ หรือเครื่องหมายการค้า เป็นต้น ใครเป็นเจ้าของสิทธิ และทรัพย์สินทางปัญญานั้นยังอยู่ในอายุความคุ้มครองตามกฎหมายหรือไม่ โดยในเบื้องต้นสามารถตรวจสอบได้จากเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา www.ipthailand.go.th ซึ่งจะมีข้อมูลรายชื่อตัวแทนผู้เสียหายด้านเครื่องหมายการค้า และรายชื่อตัวแทนผู้เสียหายด้านลิขสิทธิ์

2) ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายปกครอง กอ.รมน.จังหวัด เป็นต้น บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน

3) ความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นความผิดต่อส่วนตัว การจับกุมปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์จึงต้องมีการร้องทุกข์ตามระเบียบก่อนออกปฏิบัติงานทุกครั้ง และผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการด้วยความละเอียด รอบคอบ ระมัดระวัง และให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

4) ความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น การปลอมเครื่องหมายการค้า การเลียนเครื่องหมายการค้า หรือจำหน่าย เสนอจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ตามมาตรา 108 มาตรา 109 มาตรา 110 เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน การดำเนินคดีไม่จำเป็นต้องมีคำร้องทุกข์ก่อนก็ได้ และผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการด้วยความละเอียด รอบคอบ ระมัดระวัง และให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

5) กรณีที่ต้องทำการตรวจค้นในที่รโหฐานต้องขออนุญาตค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

6) เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาให้ทำการบันทึกการจับกุม แล้วนำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวน

7) ประสานข้อมูลเบื้องต้นกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา โทร. 02-547-4702 เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือประสานเพื่อรับการสนับสนุนหรือปฏิบัติงานร่วมในพื้นที่

8) รายงานกรมทรัพย์สินทางปัญญาตามแบบฟอร์มรายงานผลการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการจับกุมร้านค้าที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

4.4 แนวทางการรณรงค์ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

1) กำหนดกลุ่มเป้าหมายและจัดทำแผนกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดอบรม/สัมมนาผู้ประกอบการในพื้นที่ให้ลดละเลิกการจำหน่ายสินค้าที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือการจัดทำ MOU กับเจ้าของตลาดว่าไม่สนับสนุนการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

- 2) ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ในพื้นที่ที่เป็นเป้าหมาย/แจกแผ่นพับ/ใบปลิวหรือสื่อรณรงค์อื่นๆ
- 3) รายงานกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามแบบฟอร์มรายงานผลกิจกรรมด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาด้านการรณรงค์ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

4.5 พื้นที่สำคัญที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

1) พื้นที่ตาม MOU ปี 2549

1.1) พื้นที่ที่ต้องเฝ้าระวังพิเศษ (พื้นที่สีแดง) จำนวน 8 จังหวัด 25 พื้นที่ ดังนี้

(1) กรุงเทพมหานคร

- (1.1) ย่านการค้าคลองถม
- (1.2) สะพานเหล็ก
- (1.3) บ้านหม้อ
- (1.4) ย่านการค้าพัฒนาพงศ์
- (1.5) ถนนสีลม
- (1.6) ศูนย์การค้ามาบุญครอง
- (1.7) ย่านการค้าริมถนนสุขุมวิท ระหว่าง ซอย ๓ - ๑๙
- (1.8) ศูนย์การค้าพันธุ์ทิพย์พลาซ่า

(2) ต่างจังหวัด

- (2.1) จังหวัดเชียงใหม่ ย่านการค้าไนท์พลาซ่า ห้างคอมพิวเตอร์พลาซ่า ไอคอน ตลาดรินคำ
- (2.2) จังหวัดชลบุรี บริเวณหาดพัทยา ตลาดนัดจตุจักรชลบุรี (อำเภอศรีราชา) และห้างคอมพิวเตอร์พลาซ่า
- (2.3) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน
- (2.4) จังหวัดกระบี่ อ่าวนาง
- (2.5) จังหวัดสุราษฎร์ธานี บริเวณหาดเฉวง อำเภอเกาะสมุย
- (2.6) จังหวัดภูเก็ต บริเวณหาดป่าตอง หาดกะตะ และหาดกะรน
- (2.7) จังหวัดสงขลา บริเวณตลาดสันติสุข ตลาดกิมหยง ตลาดยงดี ตลาดนัด บ.ข.ส. อำเภอหาดใหญ่

1.2) พื้นที่ที่ต้องเฝ้าระวัง (พื้นที่สีเหลือง) จำนวน 6 จังหวัด 19 พื้นที่

(1) กรุงเทพมหานคร

- (1.1) ย่านการค้าน้อมจิตต์ ลาดพร้าว
- (1.2) ย่านการค้าพาต้าปิ่นเกล้า
- (1.3) ย่านการค้าฟอร์จูน
- (1.4) ย่านการค้าตลาดใหม่ดอนเมือง
- (1.5) ย่านการค้าตะวันนา
- (1.6) ย่านการค้าประตูน้ำ
- (1.7) เจ็ลลิ่งปลาซ่า
- (1.8) ย่านการค้าถนนข้าวสาร
- (1.9) ย่านการค้าสะพานพุทธ

(2) ต่างจังหวัด

- (2.1) จังหวัดปทุมธานี ศูนย์การค้าเซียร์รังสิต
- (2.2) จังหวัดนนทบุรี บริเวณบึงกุ่มซีบางใหญ่ และบางศรีเมือง
- (2.3) จังหวัดนครราชสีมา ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ ศูนย์การค้าไอทีมอลล์
ย่านการค้าเซฟวัน ศูนย์การค้าบึงกุ่ม และย่านการค้าไนท์บาร์ซ่า
- (2.4) จังหวัดขอนแก่น ห้างไอเอซิส
- (2.5) จังหวัดราชบุรี ตลาดนัดก้านันท์หลัก

2) พื้นที่ที่เคยเป็น Notorious Markets จำนวน 4 จังหวัด รวม 13 พื้นที่

(1) กรุงเทพมหานคร

- (1.1) ย่านการค้าคลองถม
- (1.2) สะพานเหล็ก
- (1.3) บ้านหม้อ
- (1.4) ย่านการค้าพัฒนาพงศ์
- (1.5) ศูนย์การค้ามาบุญครอง
- (1.6) ย่านการค้าริมถนนสุขุมวิท ระหว่าง ซอย 3 - 19
- (1.7) ศูนย์การค้าพันธุ์ทิพย์ ปลาซ่า
- (1.8) ตลาดนัดริมถนนวิฑู
- (1.9) ตลาดนัดสวนจตุจักร

- (2) ต่างจังหวัด
 - (2.1) โรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว
 - (2.2) ไอทีซีดี พัทยา จังหวัดชลบุรี
 - (2.3) หาดกระรน จังหวัดภูเก็ต
 - (2.4) หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต
- 3) พื้นที่ตามรายงานเฝ้าระวังการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสหภาพยุโรป จำนวน 5 จังหวัด 9 พื้นที่
 - (1) กรุงเทพมหานคร
 - (1.1) ศูนย์การค้าเอ็มบีเค
 - (1.2) ตลาดกลางคืนพิ่นพงค์
 - (1.3) ตลาดนัดสวนจตุจักร
 - (2) ต่างจังหวัด
 - (2.1) ร้านค้าบริเวณหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต
 - (2.2) ตลาดกลางคืน จังหวัดภูเก็ต
 - (2.3) ตลาดถนนคนเดินในหมู่บ้านชาวประมง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 - (2.4) ถนนคนเดินหาดละไม เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 - (2.5) ตลาดโรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว
 - (2.6) ศูนย์การค้าไมค์ ซอปปิงมอลล์ พัทยา จังหวัดชลบุรี

4.6 หน่วยงานต่างๆ ในต่างจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

- 1) กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด
- 2) สถานีตำรวจทุกท้องที่ (เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ)
- 3) ศุลกากร กรณีมีด่านนำเข้า/ส่งออก
- 4) วัฒนธรรมจังหวัด (ดูแลซีดีที่มีภาพ ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและมีใบอนุญาตขาย)
- 5) สาธารณสุขจังหวัด (ดูแลยาปลอม)
- 6) สรรพสามิตจังหวัด (ดูแลบุหรี่ปลอม สุราปลอม)
- 7) สรรพากรจังหวัด (ดูแลเก็บภาษีร้านค้าขายสินค้าของปลอม)
- 8) องค์การบริหารส่วนจังหวัด/องค์การบริหารส่วนตำบล (ดูแลการอนุญาตให้จัดตลาดนัด)
- 9) อัยการจังหวัด
- 10) ศาลจังหวัด
- 11) กอ.รมน.จังหวัด

4.7 ช่องทางการรับแจ้งเบาะแสการละเมิดของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

- 1) ทางโทรศัพท์สายด่วน 1368
- 2) ทางโทรศัพท์ 0-2547-4702 (เวลาราชการ)
- 3) ทางโทรสาร 0-2547-4705
- 4) ทางจดหมาย ส่งถึงกรมทรัพย์สินทางปัญญา 563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
- 5) ทางเว็บไซต์ www.ipthailand.go.th